

บทที่ 4

การดำเนินงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ผลงานสร้างสรรค์สื่อผสมแนวศิลป์ไทยร่วมสมัยชุด “เจดีย์” ของแม่ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง มีเนื้อหาของการแสดงโดยการใช้วัตถุ วัสดุ ที่มีรูปแบบเฉพาะผสมผสานกับอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวถ่ายทอดออกมาเป็นรูปทรงสัญลักษณ์ทางพุทธศาสนา รวมถึงการสร้างงานศิลปะที่มีลักษณะที่เชื่อมโยงกับศิลปะประเพณีของไทย โดยนำเอาคติความเชื่อทางพุทธศาสนามาเป็นแรงดลใจ จากการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาจึงเห็นผลสำเร็จและปัญหาต่างๆ ซึ่งพอจะแบ่งช่วงเวลาของการสร้างสรรค์ผลงานได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ผลงานในระยะแรก

จากการศึกษาค้นคว้าและการสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรก เป็นการเริ่มต้นศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต ซึ่งต่อเนื่องจากผลงานวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาตรี เป็นการศึกษาพัฒนารูปแบบผลงาน โดยยังคงมีเนื้อหาเรื่องราวที่แสดงออกถึงความสะเทือนใจจากการสูญเสียบุคลากร ผ่านรูปแบบเทคนิควิธีการถัก ทอ ผูก มัด ชัด สานแบบพื้นบ้านไทย ด้วยการนำวัสดุ วัตถุที่มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกและมีความหมายเฉพาะ เป็นสื่อแสดงออก รูปแบบและลักษณะของผลงานระยะนี้ เริ่มมีความเป็นอิสระมากขึ้น จากการสร้างงานในกรอบหรือเฟรมมาเป็นการขึ้นรูปจากโครงไม้ที่มีลักษณะที่คลี่คลายมาจากที่ทอผ้าและฟืน มาเป็นโครงสร้างที่จะทำหน้าที่ผูกด้ายเส้นยืนห้อยลงมา โดยนำข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ มัดแขวนเป็นแนวนอนสานเข้าไป ใช้วิธีการถัก ทอ ผูก มัด ร้อย รัด ลงมา กลายเป็นผลงานที่มีลักษณะห้อยแขวนจากผนังหรือเพดานมีลักษณะผสมผสานให้ผลภาพรวมเป็น 2 มิติ ต่อมาพัฒนารูปแบบกลายเป็นงานสื่อผสม 3 มิติ จากการค้นคว้าและแก้ปัญหาในการแสดงออก จนได้ผลงานสื่อผสมแบบ 3 มิตินี้เองทำให้ข้าพเจ้าเกิดแรงบันดาลใจและแนวความคิดในการเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ที่มีรูปทรงเจดีย์ มาร่วมสร้างกับความรู้สึที่ต้องการแสดงออกรวมตัวเป็นแนวความคิดในหัวข้อ เจดีย์ของแม่

การพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

จากการที่ข้าพเจ้าได้รูปแบบความคิด ในการสร้างผลงานหัวข้อ “เจดีย์” ของแม่นี่ ข้าพเจ้ายังประสบปัญหาในการสร้างรูปทรงที่ยังไม่ชัดเจน ซึ่งไม่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างเต็มที่ ทำให้ในช่วงการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าพยายามที่จะค้นคว้ารูปแบบเทคนิค วิธีการ ที่จะทำให้สามารถสร้างรูปทรงในความหมายของเจดีย์ได้ชัดเจนขึ้น โดยการกลับไปทดลองเทคนิคในงาน 2 มิติ ที่ใช้โครงไม้แขวนห้อยจากผนังเป็นตัวทำหน้าที่เดินด้ายเส้นยืน ซึ่งการทำงานในระยษนี้ ข้าพเจ้าได้ใช้การเดินเส้นยืนให้มีระยะความถี่มากขึ้น และวิธีการร้อย รัด ผูก มัด ให้มีความละเอียดประณีตขึ้น จึงทำให้ตัวงานที่ออกมา มีลักษณะเป็นแผ่นผืนที่แข็งขึ้น จึงได้นำเทคนิคนี้ สร้างเป็นรูปทรงของเจดีย์แบบ 3 มิติให้มีรูปทรงที่ชัดเจนขึ้นได้ ซึ่งเป็นผลที่ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในระดับหนึ่ง แต่ด้วยเทคนิคที่ละเอียดประณีตนี้ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการแสดงออกได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของแนวความคิดได้เต็มที่

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจ ความหมายและแนวความคิด การสร้างเจดีย์ในพุทธศาสนา มาผสมผสานกับประสบการณ์จากการสูญเสียบุคลากร จึงได้นำความบังคลาใจเหล่านี้ มาสร้างขึ้นเป็นรูปแบบของเจดีย์ ตามความรู้สึกส่วนตัว เพื่อแสดงความรู้สึกภายใน ด้วยวิธีการร้อย รัด ผูก มัด ถัก ทอ ขึ้น ด้วยความตั้งใจที่จะสร้างขึ้น เพื่อแสดงถึงความรัก ความเทิดทูน และอุทิศให้แก่บุคลากรอื่นเป็นที่รักยิ่งผสมผสานกับการถัก ทอ ผูก มัด ที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกสะท้อนใจ ความอัดอั้น ความเก็บกดภายในที่เกิดจากการสูญเสีย

ในการสร้างผลงานชุดนี้ เป็นการรวบรวมเทคนิควิธีที่ได้ค้นคว้าทดลองทำในช่วงระยะเวลาของการพัฒนาผลงาน เพื่อนำมาเสนอในการสร้างผลงานวิทยานิพนธ์ให้ได้ตรงตามแนวความคิดมากที่สุด ซึ่งรูปแบบผลงานการสร้างสรรค์มี 2 ลักษณะ

1. รูปแบบ 3 มิติ เป็นรูปแบบของการสร้างเจดีย์ที่มีลักษณะเป็นงานสื่อผสม 3 มิติ
2. รูปแบบ 2 มิติ เป็นรูปแบบของการสร้างเจดีย์ให้มีลักษณะเป็นรูปนูนต่ำอยู่ในพื้นผ้า

พระบฏ ผลงานในรูปแบบนี้ เป็นการเชื่อมโยงความหมายในการสร้างพระบฏและเจดีย์ ซึ่งเป็นประเพณีการสร้างอนุสรณ์ของความรัก ความบูชา เพื่ออุทิศถวายให้แก่บุคคลผู้ล่วงลับเข้าด้วยกัน

ภาพที่ 8 ภาพผลงานในระยะเริ่มแรก ชิ้นที่ 1 “แม่ทุกข์”

ที่มา : จากการศึกษาของผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 9 ภาพผลงานในระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 2 “แม่สุข”

ที่มา : จากการศึกษาของผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 10 ภาพผลงานในระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 3 “ถักทอสายใยไทยทั้งชาติ”
ที่มา : จากการศึกษาของผู้สร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนอนุรักษ์ศิลปกรรม

ภาพที่ 11 ภาพผลงานในระยะเริ่มแรก ชิ้นที่ 4 “แม่หญิงไทย 2499”

ที่มา : จากการศึกษาของผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 12 ภาพผลงานในระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 6 “เจดีย์ของแม่ 1”

ที่มา : จากการศึกษาของผู้สร้างสรรค์

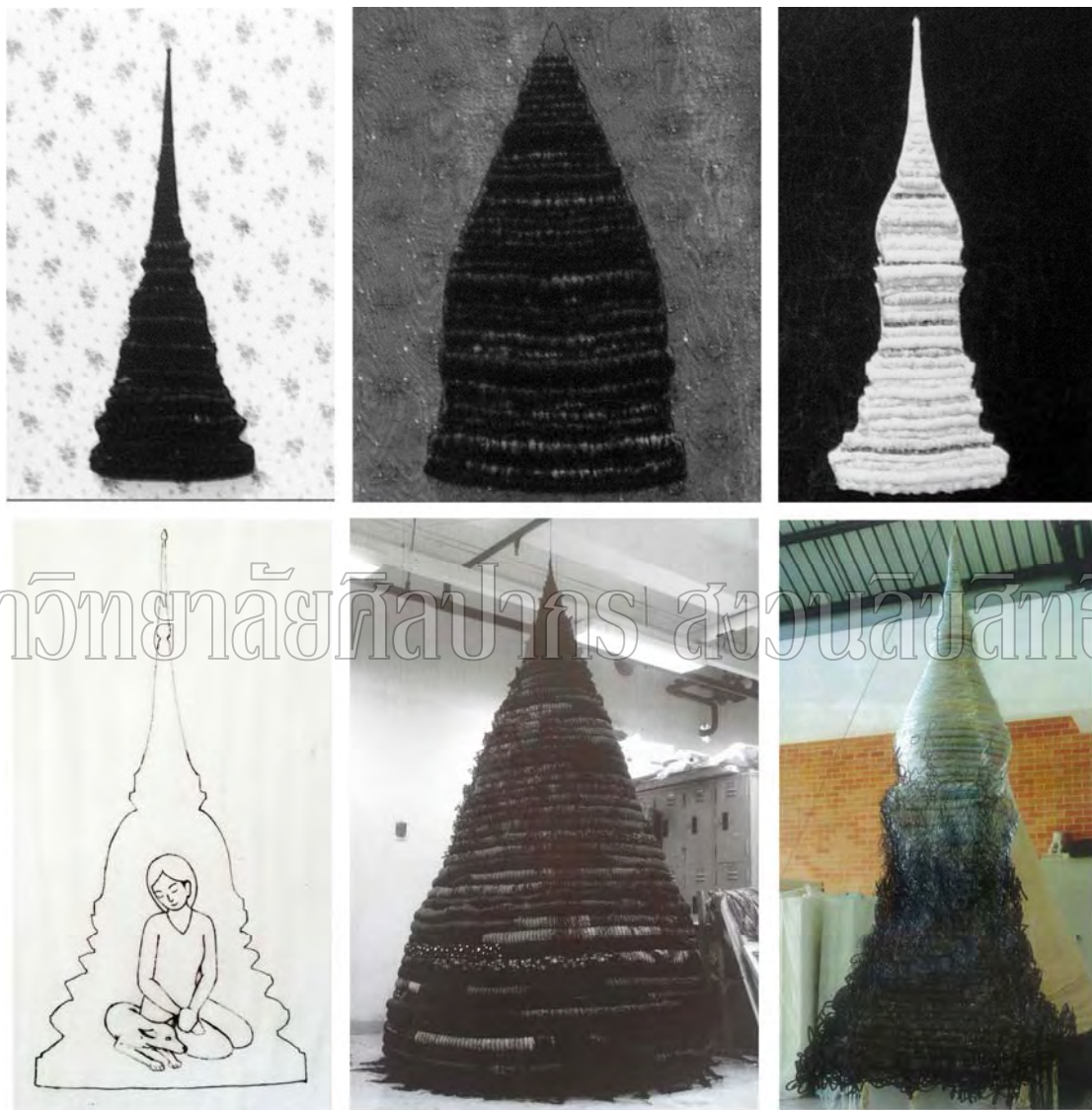

ภาพที่ 13 ภาพผลงานก่อนนิทรรศน์ ชั้นที่ 2 “ถัก ทอ ผูก มัด ชัด สาน”
ที่มา : จากการศึกษาของผู้สร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 14 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 “เจดีย์ของแม่ 2”
ที่มา : จากการศึกษาของผู้สร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 15 ภาพร่างผลงานชุดวิทยานิพนธ์
ที่มา : จากการศึกษาของผู้สร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 16 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน “เจดีย์ของแม่ 3”

ขนาด 100 x 100 x 270 ซม.

เทคนิค สีสผสม ผ้าทอ, วัสดุพื้นบ้าน

ภาพที่ 17 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 18 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 19 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “เจดีย์ของแม่ 4”

ขนาด 200 x 200 x 270 ซม.

เทคนิค สีสผสม ผ้าทอ, วัสดุพื้นบ้าน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สวนลุมพินี

ภาพที่ 20 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนศิลปกรรม

ภาพที่ 21 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 22 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน “พระพุทธรูปของแม่ 1”

ขนาด 130 x 200 ซม.

เทคนิค สีสผสม จิตรกรรมพระพุทธรูปจากผ้าและการเย็บปัก ถัก ร้อย เช่น ด้ายสี

ภาพที่ 23 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 24 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 25 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน “พระบฏของแม่ 2”

ขนาด 130 x 200 ซม.

เทคนิค สีสผสม จิตรกรรมพระบฏจากผ้าและการเย็บปัก ถัก ร้อย เช่น ด้ายสี

ภาพที่ 26 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ภาพที่ 27 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4